

Flere mottakere. Se mottakerliste

Vår dato: 27.09.2016
Vår ref.: 201603500-6
Arkiv: 634
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum

Om informasjon til kunden via HAN-porten på strømmåleren. OBIS-koder.

I vedtaket om AMS av juni 2011 ble det forskriftsfestet at alle AMS-målere skal utstyres med et standardisert HAN-grensesnitt (HAN = Home Area Network), jf avregningsforskriften § 4-2 b). Via dette grensesnittet skal kundene gis tilgang til relevant informasjon om eget forbruk. I forskriftsvedtaket ble det ikke stilt spesifikke tekniske/fysiske krav til dette grensesnittet.

Imidlertid ble nettselskapene anmodet om å samordne sine valg og slutte opp om én eller et begrenset antall standarder ved valg av fysisk grensesnitt. På denne bakgrunn gjennomførte Energi Norge et prosjekt der målsettingen var å komme frem til en anbefalt standard i HAN-grensesnittet. Dette ble gjort og et konkret forslag til standard forelå i 2012.

I forståelse med bransjen kom imidlertid NVE frem til at det var knyttet stor usikkerhet til den foreslåtte standarden, og NVE anmodet derfor høsten 2014 Norsk Elektroteknisk Komité (NEK) om å vurdere alternative standarder i dette grensesnittet. Parallelt trakk Energi Norge sitt forslag til standard fra 2012.

NEK tilrådte at grensesnittet AMS/HAN tuftes på kommende IEC 62056-7-5, med følgende valg:

1. MBUS (EN 13757-2) velges som elektrisk grensesnitt
2. RJ-45 (ISO/IEC 8877) velges som kontakt
3. Datastrøm fastsettes ved valg av OBIS koder som skal strømme ut på grensesnittet i predefinerte intervall

NVE ga sin tilslutning til NEKs anbefaling i brev av 25. februar 2015 til alle nettselskapene.

Om OBIS-koder og informasjonsstrømmen i HAN-grensesnittet

NVE forutsatte i forskriftsvedtaket om AMS at for å oppfylle § 4-2 b) måtte nettselskapene klargjøre hvilke forventninger til standarder aktuelle tjenesteleverandører måtte ha som brukere av dette grensesnittet. De standarder og kravspesifikasjoner som velges må bl.a. avledes av hvilke data tjenesteleverandører og kunder ønsker å få tilgang til via HAN-grensesnittet.

I forskriftsvedtaket ble det ikke konkretisert hvilke informasjon/data som skulle kunne formidles til kundene. NVE etablerte derfor høsten 2015 en arbeidsgruppe som skulle utarbeide en liste over hvilke predefinert informasjon som skulle tilbys alle kundene og hvor ofte denne informasjonen skulle oppdateres og sendes kunden (frekvens). Et viktig formål med prosjektet var også å sikre at alle AMS-leverandørene tilbyr samme informasjonsmeny og at disse baseres på likelydende OBIS-koder (OBIS = Object Identification System). Like OBIS-koder innebærer at kundene i størst mulig grad kan flytte og bruke samme lesemedium uansett hvilke AMS-måler det aktuelle nettselskapet har valgt.

Gruppen har, foruten NVE, vært sammensatt av representanter fra leverandører av AMS-målere, kraftleverandører, tjenesteleverandører og nettselskap. Arbeidet i gruppen er ledet av NVE. NEK v/Steinar Fines har koordinert den tekniske delen av arbeidet.

Mottatte kommentarer til forslaget

NVE har så langt valgt å ikke forskriftsfeste HAN-gruppens anbefalinger. Det er derfor heller ikke lagt opp til en formell høring slik forvaltningsloven krever. Imidlertid inviterte NVE bransjen m.fl. i juni 2016 til å gi sine kommentarer til de anbefalinger som foreligger.

NVE har mottatt kommentarer fra 3 nettselskaper. I korthet kan disse kommentarene sammenstilles slik:

- Det er uheldig å kreve 2,5 sekunders frekvens for aktiv effekt siden det ikke er gitt at alle leverandørene støtter dette.
- Åpning og stenging av HAN-porten bør håndteres av andre aktører enn nettselskapene.
- HAN-grensesnittet bør aktiveres når kunden kobler på kompatibelt utstyr.
- Meldinger om å åpne og stenge HAN-porten må standardiseres og komme via Elhub til netteier.
- Hvis HAN-porten åpnes kun når kunden gir beskjed om dette vil behovet for kryptering ikke lenger være nødvendig.
- Tilgjengeliggjøring av spenningskvalitet vil kunne medføre økte kostnader for nettselskapet ved at antall klager øker, bl.a. fordi kundene mistolker de spenningsdataene de får tilgang til.

NVE vurdering av mottatte kommentarer

- Opplyst frekvens for aktiv effekt på 2,5 sekund skal oppfattes som en anbefaling og frekvensen kan reduseres til inntil 10 sekunder om utstyret krever dette.
- Som uttalt tidligere er det ikke spesifisert konkrete og endelige krav eller gitt anbefalinger vedrørende kryptering og administrasjon av stenging/åpning av HAN-porten. NVE ser behovet for å vurdere nærmere de alternativer som foreligger.

- NVE mener det ikke er grunnlag for endre eller redusere den anbefalte informasjonsmenyen før ordningen er iverksatt og vi har et erfaringsmateriale å bygge på. Om det i praksis skulle vise seg at en eller flere av de anbefalte informasjonselementene skulle ha uheldige eller uønskede virkninger for noen aktører, vil det være aktuelt å gjøre endringer.

Kostnader

Alle data som kan sendes via HAN-porten skal stilles kostnadsfritt til disposisjon for kunden. Eventuelle kostnader til åpning og stenging av HAN-porten skal dekkes av nettselskapet.

Forslag til informasjonsmeny og frekvens

Det legges opp til at informasjon om løpende forbruksutvikling (effekt), både for eget forbruk og for eventuell egen produksjon, vil oppdateres via grensesnittet med få sekunders mellomrom. Dette innebærer at tjenester som for eksempel gir bedre oversikt over eget forbruk kan være interaktiv med kundene; setter du ned temperaturen på varmekablene dine så kan du ganske umiddelbart se effekten dette kan ha på forbruket ditt. I tillegg vil informasjon som gir en indikasjon på spenningskvaliteten levert til den enkelte kunde, oppdateres hvert 10. sekund. Tjenesteleverandører vil kunne utvikle løsninger som deler denne informasjonen på en enkel måte til kundene, f.eks. via en mobil app. Mange kunder har dyrt utstyr i hjemmet som er følsomt for spenningskvalitet, og en løpende tilgang på informasjon rundt den leverte spenningskvaliteten vil kunne være et nyttig verktøy for disse strømkundene som et oversiktsbilde. Hvis utstyret er følsomt for hurtige endringer i spenningskvalitet vil dette måtte følges opp med mer avansert måleutstyr som nettselskapet kan installere ved behov som i dag.

Gjennom HAN-grensesnitt i AMS-måleren skal de kunder som ønsker det få tilgang til følgende informasjon, gruppert etter anbefalt frekvens for oppdatering av dataene:

Frekvens = 2,5 sekund (*)

- Aktiv effekt (kW) (= import)

Frekvens = 10 sekunder

- OBIS liste versjon, Måler ID og målerstype
- Aktiv effekt (kW) x 2 (= import og eksport)
- Reaktiv effekt (kVAr) x 2
- Strøm (A) x 3 (L1, L2 og L3)
- Spenning (V) x 3 (alle faser)

Frekvens = 1 time

- Aktiv energi (kWh) x 2 (= import og eksport)
- Reaktiv energi (kVArh) x 2
- Klokke og dato

(*) Frekvensen for uttak av aktiv effekt kan endres til maksimalt 10 sekunder om det foreligger begrensninger som hindrer en høyere oppdateringsfrekvens.

Med hilsen

Guro Grøtterud
seksjonssjef

Arne Venjum
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Mottakerliste:

Agder Energi Nett AS
Agder Energi Vannkraft AS
Agva Kraft AS
Akershus Energi Vannkraft AS
Aktieselskabet Saudefaldene
Aktieselskabet Tyssefaldene
Alta Kraftlag SA
Andøy Energi AS
Arctic Wind AS
Arendals Fossekompani ASA
Arna Kraftselskap AS
AS Eidefoss
AS Randsfjord Tremasse- & Papirfabrikk
AS Vadheim Elektrokemiske Fabriker
Askøy Energi Kraftsalg AS
Aurland Energiverk AS
Austevoll Kraftlag SA
Axpo Nordic AS
Bagn Kraftverk Da
Ballangen Energi AS
BE Kraftsalg AS
Bergen Energi Spot AS
Bindal Kraftlag SA
BIR Avfallsenergi AS
BKK Nett AS
BKK Produksjon AS
BKK Varme AS
Boliden Odda AS
Brattvåg Kraftverk AS
Dalane energi IKS
Dalane Kraft AS
Dale Kraft AS
Desconda AS
Distriktenes Energiforening (DEFO)
Dragefossen Kraftanlegg AS

Drangedal Everk KF
Drangedal Kraft KF
Driva Kraftverk
e20 Smart Energi AS
EB Strøm AS
E-CO Energi AS
Eidsdal Kraft AS
Eidsiva Marked AS
Eidsiva Bioenergi AS
Eidsiva Nett AS
Eidsiva Vannkraft AS
Eiendomsspar AS
Eiendomsspar Energi AS
Elkem AS
Elkraft AS
Eneas Energy AS
Energi Norge
Energi Salg Norge AS
ENERGI SYSTEM AS
ENERGIPLAN AS
Enfo Energy AS
Engeset Kraft AS
Eramet Norway Kvinesdal AS
Etne Elektrisitetslag SA
Evenes Kraftforsyning AS
Finnfjord AS
Finnås Kraftlag SA
Firdakraft AS
Firma Albert Collett
Fitjar Kraftlag SA
Fjelberg Kraftlag
Fjord Energi AS
Fjordkraft AS
Flesberg Elektrisitetsverk AS
Follo Energi AS
Forsand Elverk KF
Fortum Markets AS
Forus Energigjenvinning 2 AS
FosenKraft AS
Fosstveit Kraft AS
Fredrikstad Energisalg AS
Fritzøe Skoger M M Treschow
Fusa Kraftlag SA
Gauldal Energi AS
Gauldal Nett AS
Glitre Energi Nett AS
Glitre Energi Produksjon AS
Glitre Energi Strøm AS

Glomma Kraftproduksjon AS
GN Power AS
Grunnåi Kraftverk AS
Gudbrandsdal Energi AS
Gudbrandsdal Energi Nett AS
Gudbrandsdal Energi Produksjon AS
Hadeland Kraftproduksjon AS
Hafslund Hedging AS
Hafslund Nett AS
Hafslund Produksjon AS
Hafslund Strøm AS
Halden Kraftproduksjon AS
Hallingdal Kraftnett AS
Hallingkraft AS
Hammerfest Energi AS
Hammerfest Energi Kraftomsetning AS
Hammerfest Energi Nett AS
Hardanger Energi AS
Haugaland Kraft Energi AS
Haugaland Kraft Nett AS
Haugaland Kraft Produksjon AS
Haukvik Kraft AS
Helgeland Kraft AS
Hemne Kraftlag SA
Hemsedal Energi KF
Herøya Nett AS
Hisvatn Kraftlag AS
Hjartdal Elverk AS
Horpedal Kraft AS
Hovuduk Kraftverk AS
Hurum Energiverk AS
Hurum Kraft AS
Hydro Aluminium AS
Hydro Energi AS
Hydro Vigelands Brug AS
Høland og Setskog Elverk SA
Hålogaland Energi AS
Hålogaland Kraft AS
Hålogaland Kraft Nett AS
Imslund Kraft AS
ISE Nett AS
ISE Produksjon AS
Ishavskraft AS
Istad Kraft AS
Istad Nett AS
JotunKraft AS
Jæren Everk KF
Jørpeland Kraft AS

Klepp Energi AS
Kongsberg Energiselskap AS
Konsesjonskraft IKS
Kraftinor AS
Kraftverkene i Orkla
Kragerø Energi AS
Kragerø Kraft AS
Krødsherad Everk KF
KS Bedrift
Kvalheim Kraft DA
Kvam Kraftverk AS
Kvennhusåi Kraftverk AS
Kvikne-Rennebu Kraftlag SA
Kvinnherad Energi AS
Kvænangen Kraftverk AS
Kværner Stord AS
Kylland Kraft AS
Lier Strøm AS
Lindum AS
Lofotkraft AS
Lofotkraft Produksjon AS
Los AS
Luostejok Kraftlag SA
Luster Energiverk AS
Lyse Elnett AS
Lyse Energisalg AS
Lyse Produksjon AS
Lyse Sentralnett AS
Lærdal Energi AS
Løvenskiold Fossum Kraft
Løvenskiold-Fossum Kraft AS
Malmo Elektrisitetsverk DA
Markedskraft ASA
Meierifossen Kraftverk AS
Meløy Energi AS
Midt Kraft Buskerud AS
Midt Nett Buskerud AS
Midtfjellet vindkraft AS
Midt-Telemark Energi AS
Mo Industripark AS
Modalen Kraftlag SA
Modum Kraftproduksjon Kf
Mossefossen ANS
Mørenett AS
Naturkraft AS
Neset Kraft AS
Nesset Kraft AS
NGK Utbygging AS

Nord Østerdal Kraftlag Andelsverk AS
Nordbøåna Kraft AS
Nordic Paper AS
Nordic Power AS
Nordkraft Magasin AS
Nordkraft Nett AS
Nordkraft Vind AS
Nordkyn Kraftlag SA
Nordland Næringsvekst AS
Nordlandsnett AS
Nordlink Norge AS
Nordmøre Energiverk AS
Nord-Salten Kraft AS
Nordvest Nett AS
Nord-Østerdal Kraftlag SA
Nore Energi AS
NorgesEnergi AS
Norgesnett AS
Norsjøkraft AS
Norsk Grønnkraft AS
Norsk Hydro Asa
Norske Skog Saugbrugs AS
Norske Skog Skogn AS
Notodden Energi AS
NTE Energi AS
NTE Marked AS
NTE Nett AS
Odda Energi AS
Oppdal Everk AS
Oppland Energi AS
Opplandskraft DA
Orkdal Energi AS
Oslo kommune Energigjenvinningsetaten
Oslo Kraft AS
Oslo Lysverker AS
Otovo AS
Otra Kraft DA
Pasvik Kraft AS
Porsa Kraftlag AS
Powest AS
Rafdal AS
Rafdal Energi AS
Rakkestad Energi AS
Ramfoss Kraftlag
Rauland Kraftforsyningslag SA
Rauma Energi AS
Rauma Energi Kraft AS
Ravnåga Kraftverk AS

Reinstaul Kraft AS
Repvåg Kraftlag SA
Returkraft AS
Ringeriks-Kraft Produksjon AS
Ringeriks-Kraft Nett AS
Ringeriks-Kraft Strøm AS
Rissa Kraftlag SA
Rollag Elektrisitetsverk SA
Rødøy-Lurøy Kraftverk AS
Røros Elektrisitetsverk AS
Røyken Kraft AS
Sandøy Energi AS
Sandøy Vindkraft AS
Sarp Kraftstasjon AS
Selbu Energiverk AS
SFE Kraft AS
SFE Nett AS
SFE Produksjon AS
Sigdal Energi
Sira-Kvina Kraftselskap
Siram AS
Siso Energi AS
Skafså Kraftverk ANS
Skagerak Kraft AS
Skagerak Nett AS
Skien Kraftproduksjon AS
Skjærdalen Eiendom AS
Skjåk Energi KF
SKL Nett AS
SKL Produksjon AS
SKS Kraftsalg AS
SKS Produksjon AS
Skånevik Ølen Kraftlag
Småkraft AS
Snefjellåkraft AS
Sognekraft AS
Solvind Prosjekt AS
Solvind Åsen AS
Solør Bioenergi AS
Spilling Kraft AS
Stange Energi AS
Stange Energi Marked AS
Stange Energi Nett AS
Statkraft Energi AS
Statnett SF
Statoil ASA
Stranda Energi AS
Stryn Energi AS

Suldal Elverk KF
Sundsborn Kraftverk
Sunndal Energi Kf
Sunnfjord Energi AS
Sunnmøre Energi AS
Svanedal AS
Svartdalen Kraft AS
Svelgen Kraft AS
Svorka Energi AS
Svorka Produksjon AS
Sykkylven Energi AS
Sør Aurdal Energi AS
Sørensen Sven Egil
Tafjord Kraftproduksjon AS
Tafjord Kraftvarme AS
Tafjord Marked AS
Telinet Energi AS
The Jøssingfjord Manufacturing Co AS
Tinde Energi AS
Tinfos AS
Tinn Energi AS
Titania AS
Tizir Titanium & Iron AS
Tjeldbergodden Kraft AS
Trollfjord Kraft AS
Troms Kraft Handel AS
Troms Kraft Marked AS
Troms Kraft Nett AS
Troms Kraft Produksjon AS
Troms Kraftforsyning og Energi AS
Trondheim Kraft AS
Trælandsfos AS
Trøgstad Elverk AS
TrønderEnergi Kraft AS
TrønderEnergi Marked AS
TrønderEnergi Nett AS
Tussa Energi AS
Tussa-24 AS
Tysnes Kraftlag SA
Ulefoss Kraftverk DA
Ustekveikja Energi AS
Uvdal Kraftforsyning SA
Vadheim Kraft AS
Valdres Energiverk AS
Vang Energiverk KF
Varanger Kraftmarked AS
Varanger KraftNett AS
Varanger KraftVind AS

Vardar Vannkraft AS
Vesterålskraft Nett AS
Vesterålskraft Produksjon AS
Vesterålskraft Strøm AS
Vest-Telemark Kraftlag AS
Vinstra Kraftselskap DA
Viul Kraft AS
Vokks Kraft AS
VOKKS Nett AS
Voss Energi AS
Yara Norge AS
Ymber AS
Øra Drift AS
Øra Næring AS
Ørteren Kraftverk Hol KF
Ørtvatn Kraftverk AS
Østerdalen Kraftproduksjon AS
Østfold Energi AS
Øvre Eiker Energi AS
Øvre Eiker Nett AS
Øvre Eiker Strøm AS
Øvre Otta DA
Ågjølet Kraftverk AS
Ål Kraftverk
Årdal Energi KF